

Raport de activitate științifică pentru anul 2024

Institutul de Economie Agrară

Aprobat în cadrul Consiliului Științific IEA

din data de 09.01.2025

A. Misiune

Institutul de Economie Agrară (IEA) este o organizație de cercetare științifică cu personalitate juridică, parte componentă a Institutului Național de Cercetări Economice “Costin C. Kirițescu” (INCE), încadrat în clasa a II-a de performanță conform evaluării în vederea acreditării realizate de Academia Română în anul 2024.

IEA efectuează cercetări fundamentale și avansate în domeniul economiei agrare, agroalimentare și rurale, pe baza programelor de cercetare de interes național, a programelor fundamentale și prioritare ale Academiei Române și ale programelor proprii de cercetare, înscrise în programele INCE, avizate anual de Secția de Științe Economice, Juridice și Sociologie și aprobate de către Adunarea Generală a Academiei Române, precum și activități conexe (difuzarea rezultatelor cercetărilor efectuate, prin publicații, consultanță, sesiuni științifice etc.).

B. Temele înscrise în Programul de cercetare științifică pentru anul 2024 și gradul de realizare a acestora.

Programul de cercetare al IEA pentru anul 2024, conform Programului strategic al IEA pentru perioada 2023-2027, a fost structurat în trei subprograme strategice, care conțin cinci teme de cercetare, fiecare cu una sau mai multe lucrări de plan.

Toate cele cinci teme coordonate de cercetători din IEA se regăsesc în Programul de cercetare al INCE pentru anul 2024. Gradul de realizare al fiecărei teme este de 100%. În cele ce urmează sunt menționate cele 18 lucrări de plan din cadrul acestor teme (temele sunt identificate cu codificarea din programul INCE).

Tema PSS 1.1 Implicații economice și societale ale implementării Pactului verde european: scenarii privind securitatea alimentară (coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri, CS II Dr. Lucian Luca) cuprinde următoarele trei lucrări de plan:

- Cecilia Alexandri, Bianca Păuna, Corina Sămăn - Evoluții actuale ale cererii alimentare în contextul preocupărilor privind securitatea alimentară și tranziția către o dietă sănătoasă;
- Păun Ion Otiman - Unde se află și încotro se îndeapță agricultura României: 1991 - 2007 - 2024 - 2030 (partea a III-a);
- Daniela Giurca, Lucian Luca, Cristina Cionga - Soluții pentru managementul riscurilor, adaptate sectorului agricol al României.

Tema PSS 1.2 Oportunități de dezvoltare a filierelor agroalimentare în contextul Pactului verde european (coordonator: CS II Dr. Cornelia Alboiu) cuprinde următoarele patru lucrări de plan:

- Cornelia Alboiu - Studiu privind efectele Pactului Verde European asupra sectorului horticola din România;

- Diana-Maria Drigă - Sectorul laptelui și al produselor lactate din România - o abordare în contextul Pactului Verde European;
- Cătălin Claudiu Munteanu - Tehnici de *greenwashing* pentru produsele agroalimentare;
- Viorica Gavrilă - Oportunitățile unor culturi de nișă: cânepa, cătina, afinul și zmeurul.

Tema PSS 1.3 Premise instituționale și socio-economice pentru dezvoltarea durabilă a spațiului rural (coordonator: CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor) cuprinde următoarele șase lucrări de plan:

- Mihai Alexandru Chițea - Produse și servicii ale economiei rurale în profil teritorial - studiu de caz Regiunea Nord-Est;
- Monica Mihaela Tudor - Guvernanța participativă în dezvoltarea rurală în România – abordare critică;
- Elisabeta Ștefania Roșu - Perspective teoretice asupra agriculturii cu emisii reduse de carbon în contextul schimbărilor climatice;
- Dan-Marius Voicilaș - Premise ale dezvoltării bioeconomiei în România;
- Lorena Florentina Chițea - Implicațiile capitalului uman rural asupra creșterii economice din perspectiva dezvoltării durabile;
- Sorinel Ionel Bucur - Dezvoltarea infrastructurii în bandă largă în spațiul rural – cadru de reglementare, politici și strategii la nivel european și național.

Tema PSS 2.15 Analiza deficitului comercial cu produse agroalimentare (coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilesu, cuprinde următoarea lucrare de plan:

- Camelia Gavrilesu, Anca Marina Izvoranu - Deficitul balanței comerciale agro-alimentare a României – produse agricole de bază versus produse prelucrate

Tema PSS 4.1 Sisteme agricole reziliente – provocări și modele alternative de dezvoltare (coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilesu) cuprinde următoarele patru lucrări de plan:

- Marie-Jacqueline-Cosette Leonte - O analiză privind dezvoltarea durabilă integrată a Deltei Dunării
- Nicole Livia Petculescu, Corina Dinculescu - Interdependența dintre biodiversitate și schimbările climatice, agricultură și securitatea alimentară
- Gheorghe Hurduzeu - Finanțarea prin *Green Bonds*: rol, tendințe și impact de mediu
- Lucian Luca, Daniela Giurca - O estimare a rentabilității exploatațiilor agricole din România

C. Rezultatele obținute

Sintetic, rezultatele IEA sunt prezentate în continuare, pe baza informațiilor din anexa detaliată, pregătită ca document separat.

1. Număr personal (echivalent normă întreagă):

- i) Total: 17,25;
- ii) ACS: 0,00;

- iii) CS: 2,50;
- iv) CS III:7,75 ;
- v) CS II: 5,00;
- vi) CS I: 2,00.

În IEA în anul 2024 și-au desfășurat activitatea un număr de 17,25 cercetători în echivalent normă întreagă (inclusiv conducerea), dintre care 14,75 norme sunt de CSIII, CSII și CSI.

2. Contractele de cercetare obținute prin competiție (în cazul în care proiectul este câștigat de altă organizație de cercetare se consideră numai valoarea ce revine institutului/centrului) și valoarea acestora în lei:

- i) naționale: 0 mii lei;
- ii) internaționale: 294,39 mii lei.

În anul 2024 în institut au fost derulate două proiecte europene de cercetare în care IEA a fost partener sau parte terță în cadrul unor consorții conduse de universități sau institute de cercetare de prestigiu din Uniunea Europeană, iar încasările totale de 294,39 mii lei cuprind și plata finală a unui proiect încheiat la sfârșitul anului 2023:

- Titlu proiect: SHERPA Sustainable Hub to Engage into Rural Policies with Actors, H2020, responsabil IEA (parte terță) - Monica-Mihaela Tudor, organismul finanțator: Comisia Europeană, perioada 2019-2023, cu încasări de 81,92 mii lei în 2024;

- Titlu proiect: MIXED Multi-actor and transdisciplinary development of efficient and resilient farming and agroforestry-systems, H2020, responsabil IEA (partener) - Camelia Gavrilesco, organismul finanțator: Comisia Europeană, perioada 2020-2025, cu încasări de 212,47 mii lei în 2024;

- Titlu proiect: Tools4CAP Innovative Toolbox empowering effective CAP governance towards EU ambitions, Horizon Europe, responsabil IEA (parte terță) - DanMarius Voicilaș, organismul finanțator: Comisia Europeană, perioada 2023-2026, fără încasări în 2024.

3. Manifestări științifice (congres, conferință, simpozion, workshop, școala de vară) organizate de institut/centru atât în calitate de coordonator, cât și în parteneriat cu alte organizații de cercetare.

- i) internaționale (minimum 20% participanți din străinătate): 3;
- ii) naționale: 4.

IEA a fost organizator principal pentru o manifestare științifică internațională și coorganizator (contributor) pentru alte două. Manifestarea științifică de referință a IEA, ajunsă la a 29 ediție, a fost Sesiunea științifică internațională Cercetări de economie agrară și dezvoltare rurală, cu titlul: „Reziliență, sustenabilitate și profitabilitate în sectorul agricol și spațiul rural”, 5 decembrie 2024, București, România, organizată de Institutul de Economie Agrară al Academiei Române, în colaborare cu nouă institute din țară și din străinătate.

De asemenea, IEA a fost organizator principal (sau în colabore cu alte instituții) pentru patru manifestări științifice naționale.

4. Brevete valorificate:
 - i) la nivel internațional: 0;
 - ii) la nivel național: 0.
5. Brevete obținute:
 - i) la nivel internațional: 0;
 - ii) la nivel național: 0.
6. Produse/tehnologii/metodologii rezultate în urma unor contracte economice:
 - i) număr: 0;
 - ii) valoare contracte: 0.
7. Tehnologii și servicii postate pe <https://eertis.eu> puse la dispoziția altor centre de cercetare pe bază de contract/colaborări sau open acces: 0.
8. Rapoarte/studii/puncte de vedere de interes public; Rapoarte/studii pentru beneficiari publici/privați obținute prin competiție; Servicii de cercetare/consultanță/studii de impact/Sisteme software de editare, publicare și de consultare on line informații științifice comandate de beneficiar probat prin documente oficiale/relații contractuale; Cercetări la solicitare/consultanță acordată instituțiilor/autorităților publice probată prin documente oficiale/relații contractuale; Studii teoretice cu impact social, sau în alte științe, dovedit.

Numărul rapoartelor de interes public realizate de IEA în 2024 a fost de cinci, reprezentând în general rapoarte de țară sau livrabile ale unor proiecte Horizon 2020 și Horizon Europe.

9. Reviste editate și publicate institut/centru:
 - i) indexată Web of Science (Journal Citation Reports Q1/Q2/Q3/Q4), Emerging Sources Citation Index, Arts & Humanities Citation Index, SCOPUS: 0;
 - ii) indexată CNCS (A sau B) sau în altă BDI recunoscută specifică domeniului: 1.

Agricultural Economics and Rural Development (AERD) este revista oficială a Institutului de Economie Agrară al Academiei Române. AERD este revistă open access, disponibilă online și în format tipărit. Periodicitate: 2 numere pe an (iunie și decembrie). ISSN: 1841-0375 (online & print). Publicată de Editura Academiei Române. <http://aerd.eadr.ro>

10. Persoane afiliate institutului/centrului având calitatea de editor șef al unei reviste:
 - i) indexată Web of Science (Journal Citation Reports Q1/Q2/Q3/Q4), Emerging Sources Citation Index, Arts & Humanities Citation Index, SCOPUS: 0;
 - ii) indexată CNCS (A sau B): 3.
11. Teze de doctorat pregătite sau stagii postdoctorale efectuate în institut/centru: 0.

12. Cercetători care au participat ca membri în comisii de susținere publică a unei teze de doctorat sau în comisii de îndrumare ale tezelor de doctorat: 3.

Trei cercetători din IEA au participat ca membri în comisii de susținere publică a unui număr de 16 teze de doctorat.

13. Conducători de doctorat: 1.

Prof. univ. Gheorghe Hurduzeu este conducător de doctorat în cadrul școlii doctorale "Economie și afaceri internaționale" de la ASE.

14. Proiecte POSDRU/POCU/MSCA/PNCDD/PNRR de cercetare postdoctorală și doctorală și valoarea acestora, exprimată în lei: 0 lei.

15. Doctoranzi/cercetători postdoctoranzi: 0.

16. Dicționare, atlase, enciclopedii (tipărite sau online): 0.

17. Tratat/cărți/monografii publicate în calitate de autor:

- i) la o editură consacrată din străinătate: 0;
- ii) la Editura Academiei Române: 0;
- iii) la o editură clasificată CNCS A sau B (în cazul domeniului umanist) sau la o editură consacrată din țară (în cazul celorlalte domenii): 0.

18. Tratat/cărți/monografii publicate în calitate de editor/coordonator:

- i) la o editură consacrată din străinătate: 0;
- ii) la Editura Academiei Române: 1;

Institutul de Economie Agrară editează anual, în limba română, un volum tematic, pe baza lucrărilor prezentate la sesiunea științifică internațională pe care o organizează cu regularitate, în 2024 fiind publicat la Editura Academiei Române cel de-al 14-lea volum din această serie.

- iii) la o editură clasificată CNCS A sau B (în cazul domeniului umanist) sau la o editură consacrată din țară (în cazul celorlalte domenii): 0.

19. Capitole în tratate/cărți/monografii publicate:

- i) la o editură consacrată din străinătate: 3;
- ii) la Editura Academiei Române: 15;
- iii) la o editură clasificată CNCS A sau B (în cazul domeniului umanist) sau la o editură consacrată din țară (în cazul celorlalte domenii): 2.

20. Articole publicate într-o revistă:

- i) indexată Web of Science (Journal Citation Reports): 5;

- ii) Emerging Sources Citation Index sau, în plus, Arts & Humanities Citation Index, SCOPUS, IEEE: 7;
- iii) articole publicate într-o revistă indexată CNCS (A sau B) sau alte baze internaționale de date: 13.

Pentru anul 2024 au fost raportate 5 articole publicate în reviste indexate WOS, 7 articole publicate în reviste indexate ESCI. De asemenea, au fost publicate 13 de articole în reviste indexate în BDI.

21. Lucrări prezentate la o manifestare științifică internațională, publicate într-un volum:

- i) indexat Web of Science - Conference Proceedings Citation Index (CPCI-S), Conference Proceedings Citation Index- Social Science & Humanities (CPCI-SSH), clasificate IEEE proceedings: 2;
- ii) editat cu ISBN (non - WoS): 5.

22. Lucrări invitate/keynote prezentate la o manifestare științifică:

- i) Internațională: 2;
- ii) Națională: 1.

23. Lucrări prezentate la o manifestare științifică internațională: 61.

24. Număr de citări: 240.

25. Trei realizări deosebite

- Rezultatele lucrării de cercetare *Evoluții actuale ale cererii alimentare în contextul preocupărilor privind securitatea alimentară și tranziția către o dietă sănătoasă*, autori: Cecilia Alexandri, Bianca Păuna, Corina Sămăn, o analiză comparativă pentru anii 2011 și 2021 a funcțiilor cererii pentru opt grupe de mărfuri alimentare, estimând elasticitățile încrucișate ale prețurilor, pentru a evalua măsura în care gospodăriile românești se înscriu în tendințele europene de adoptare a unor diete sănătoase;
- Organizarea Conferinței internaționale *Agricultural Economics and Rural Development Research*, cu tema "Resilience, sustainability and profitability in the agricultural sector and rural area", din 5 decembrie 2024;
- Editarea volumului *Provocări pentru tranziția către sisteme alimentare durabile în Uniunea Europeană*, editori: Cecilia Alexandri, Lorena Florentina Chițea, Marie-Jacqueline-Cosette Leonte, Cătălin Claudiu Munteanu (coord.), Editura Academiei Române, 2024, ISBN 978-973-27-3875-7.

26. Concluzii

Din perspectiva realizărilor din anul 2024, Institutul de Economie Agrară continuă să fie o organizație de cercetare stabilă, cu un program de cercetare performant, care editează o revistă de specialitate apreciată la nivel regional (Europa Centrală și de Est), organizează anual o conferință internațională de prestigiu și contribuie la organizarea altor manifestări științifice naționale și internaționale. De asemenea, IEA derulează proiecte de cercetare internaționale și realizează rapoarte de interes public pentru instituții românești și internaționale.

Anexa 1a - Raport activitate științifică 2024

Nr. crt.	Institutul/Centrul	Personal de cercetare (echivalent normă întreagă)		Contracte de cercetare internaționale		Contracte de cercetare naționale		Manifestări științifice organizate (număr)		Rapoarte / studii/ puncte de vedere de interes public (număr)	Reviste editate și publicate de institut/ centru (număr)		Cercetători afiliați având calitate de editor șef (număr)		Teze de doctorat pregătite sau stagii postdoctorale în institut/ centru (număr)	Participări cercetători teze de doctorat (număr)		Conducători de doctorat (număr)	Studenți doctoranzi, postdoc (număr)
		Total	CSIII, CSII, CSI	Număr	Valoare institut 2024 (mii lei)	Număr	Valoare institut 2024 (mii lei)	Internaționale	Naționale		WOS, Emerging, SCOPUS	CNCS A și B sau alte BDI	WOS, Emerging, SCOPUS	CNCS A și B		comisii susținere publică	comisii îndrumare		
	Institutul de Economie Agrară	17,25	14,75	2	294,39	0	0	3	4	5	0	1	0	3	0	16	0	1	0

Anexa 1b - Raport activitate științifică 2024

Nr. crt.	Institutul/Centrul	Dicționare, atlase, enciclopedii publicate (tipărite sau online) (număr)	Tratate/cărți/monografiile publicate în calitate de autor (număr)			Tratate/cărți/monografiile publicate în calitate de editor/coordonator (număr)			Capitole în tratate/ cărți/ monografii publicate (număr)			Articole publicate într-o revistă (număr)			Lucrări prezentate la o manifestare științifică internațională, publicate (număr)		Lucrări invitate/ keynote la conferință (număr)		Lucrări prezentate manifestare științifică internațională (număr)
			Editură consacrată din străinătate	Editura Academiei Române	Editură CNCS A sau B sau consacrată din țară	Editură consacrată din străinătate	Editura Academiei Române	Editură CNCS A sau B sau consacrată din țară	Editură consacrată din străinătate	Editura Academiei Române	Editură CNCS A sau B sau consacrată din țară	WOS	Emerging, Arts & Humanities Citation Index, SCOPUS, IEEE	CNCS (A sau B) sau alte BDI	WOS CPCI-S, CPCI-SSH, IEEE	cu ISBN (non - WoS)	Internațională	Națională	
	Institutul de Economie Agrară	0	0	0	0	0	1	0	3	15	2	5	7	13	2	5	2	1	61